

5 NOVEMBER 2017 – EENENDERTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

MALEACHI 1, 14b — 2, 2b.8-10

„Ik ben een grote koning – zegt de Heer van de hemelse machten – en mijn Naam wordt gevreesd onder de volken. Daarom geldt voor u, priesters, dit besluit: wanneer gij niet luistert en wanneer gij u niet bekommert om de glorie van mijn Naam – zo spreekt de Heer van de hemelse machten – dan laat Ik een vloek over u komen, dan vervloek Ik de zegeningen, die u gegeven zijn.”

„Gij zijt van de weg afgeweken en hebt door uw lering velen laten struikelen; gij hebt het verbond met Levi tenietgegaan – zo spreekt de Heer van de hemelse machten. Daarom zal Ik zorgen dat gij bij het hele volk verguisd en versmaad wordt, omdat gij mijn wegen niet hebt bewandeld en in uw lering de mensen naar de ogen hebt gezien.”

„Hebben wij niet allen één vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom bedriegen wij elkaar dan en schenden wij daarmee het verbond, dat met onze vaders is gesloten?”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE TESSALONICENZEN
2, 7b-9.13

Broeders en zusters,

Wij zijn zachtzinnig met u omgegaan als een moeder die haar kinderen voedt en koestert. We waren u zo innig genegen, dat wij u graag met het evangelie van God ons eigen leven hadden geschonken; zo lief waart gij ons geworden. Gij herinnert u toch, broeders en zusters, onze moeite en inspanning. Terwijl wij u het evangelie van God verkondigden, hebben wij dag en nacht gewerkt om maar niemand van u tot last te zijn.

En daarom danken wij God zonder ophouden, dat gij het goddelijk woord der prediking van ons hebt ontvangen en aanvaard, niet als een woord van mensen, maar als wat het inderdaad is: het woord van God; en het blijft werkzaam in u die gelooft.

EVANGELIE

MATTEÛS 23, 1-12

In die tijd sprak Jezus tot het volk en tot zijn leerlingen: „Op de leerstoel van Mozes hebben de Schriftgeleerden en de Farizeeën plaats genomen. Doet en onderhoudt daarom alles wat zij u zeggen, maar handelt niet naar hun werken; want zelf handelen ze niet naar hun woorden. Zij maken bundels van zware, haast ondraaglijke lasten en leggen die de mensen op de schouders, maar zelf zullen ze er geen vinger naar uitsteken. Alles wat zij doen, doen zij om bij de mensen op te vallen; zij maken immers hun gebedsriemen breed en hun kwasten groot, ze zijn belust op de ereplaats bij de maaltijden en de voornaamste zetels in de synagogen, ze laten zich graag groeten op de markt en willen door de mensen ‘rabbi’ genoemd worden.”

„Maar gij moet u geen rabbi laten noemen. Gij hebt maar een Meester en gij zijt allen broeders. En noemt niemand van u op aarde ‘vader’; gij hebt maar één Vader, de hemelse. En laat u ook geen ‘leraar’ noemen; gij hebt maar één leraar, de Christus.”

„Wie de grootste onder u is, moet uw dienaar zijn. Al wie zichzelf verheft, zal vernederd en wie zichzelf vernedert, zal verheven worden.”

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Over schurftige herders

EVANGELIE • In 2002 publiceerden de historici Craig Harline en Eddy Put bij Davidsfonds een boek over de helse dagen waarin Mathias Hovius van 1596 tot aan zijn dood in 1620 het ambt als aartsbisschop van Mechelen uitoefende. Het is de periode na de godsdienstoorlogen tussen de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden. Hovius stond voor de zware taak de katholieke Kerk van de grond af opnieuw op te bouwen en de hervormingen van de Contrareformatie door te voeren. Voor die geschiedschrijving maakten de auteurs gebruik van het uitgebreide archief van de aartsbisschop. Met de nodige wetenschappelijke nuancering vormden zij de verzameling opgestapelde dode letters om tot levendige verhalen over „verloren schapen en schurftige herders”. Als je dat boek leest, krijg je het gevoel dat het vertelde ook daadwerkelijk zo gebeurde. Het is tot leven gewekte geschiedenis.

Evangelies zijn geen geschiedenisboeken. Ze bevatten geen feitenrelaas. De evangelisten schreven een geloofsboek. Ieder op zijn manier getuigen ze van de goede boodschap van Jezus Christus, Zoon van God. De lezers zijn meestal christenen. Het verhaal van de man uit Nazaret houdt hen een spiegel voor om in hun tijd en gemeenschap gestalte te geven aan het koninkrijk van God. En dat doet het vandaag nog steeds.

Deze zondag vertelt Matteüs hoe Jezus aan het volk en zijn leerlingen een aanklacht richt tegen de Schriftgeleerden en Farizeeën. De enscenering is uniek. Enkel Matteüs geeft zo veel ruimte aan een dergelijke aanklacht. Misschien omdat hij zelf een ander soort Schriftgeleerde wilde zijn? Hoe dan ook, Matteüs vertelt het gebeuren alsof Jezus woordelijk zo gesproken heeft. Hij schrijft met zijn ‘Geest’.

Tussen de lijntjes door ontwaren we hoe Matteüs zich op een subtiële manier tot zijn lezers richt. Rond de groep van de Farizeeën en de leerling plaatst hij de volksmenigte. Zij zijn omstanders. Na het gericht tegen de joodse leiders staan ze voor de keuze: voor- of tegenstander worden van de Mensenzoon of van de Farizeeën. Dat geldt ook voor de lezers. Ook zij moeten standpunt bepalen: volgeling of Farizeeër. De woorden van Jezus klinken dus ook voor hen. Ze laten horen hoe we soms zijn en hoe we zouden moeten zijn.

Niet zozeer wat de Schriftgeleerden en de Farizeeën zeggen is onderhevig aan kritiek, wel wat ze doen (of niet doen). De kritiek is drievoudig: dat soort rabbi's leeft niet volgens zijn eigen leer, ze leggen de mensen onnodige lasten op en ze zijn vooral uit op aanzien. Zo'n rabbi moeten de volgelingen van Jezus niet willen zijn. Niemand is vader, tenzij de hemelse Vader. Niemand is leraar, tenzij de verrezen Christus. Als zusters en broeders onder elkaar hebben ze maar één leermeester. Groot is wie de ander/Ander daarin nederig dient.

Het is heilzaam als wij ons die spiegel durven voor te houden. Zijn we als volgelingen van Jezus vandaag dienstbaar aan de goede boodschap van het Koninkrijk? Leven we er ook naar? Welke lasten, die we zelf misschien niet dragen, leggen we anderen op? Hoe kijkt de buitenwereld naar ons? Zijn we authentieke christenen of schijnheiligheids? De boodschap van Jezus is duidelijk: waak erover dat de *verkondiging van het evangelie* nooit in het gedrang komt.

EERSTE LEZING • Maleachi is de laatste in de rij van de zogenoemde kleine profeten. Zijn boek sluit het Oude Testament af. Israël is terug thuis uit de ballingschap. Profeten ruimen plaats voor priesters. Maleachi waarschuwt ervoor dat het onderlinge *verbond met God* nooit in het gedrang mag komen. De priesters krijgen pas Gods zegen als ze ook Gods naam eren. Indien niet, worden ze vervloekt.

LEZING UIT PAULUS • In de brief aan de Tessalonicenzen gebruikt Paulus vaak de term ‘evangelie’. Daarmee verwijst hij niet naar de gelijknamige geschriften van het Nieuwe Testament, want die moeten nog geschreven worden. Voor Paulus is het evangelie niet een woord van mensen, maar het *woord van God* zelf. Paulus en zijn medewerkers sloofden zich uit om *dat* evangelie te verkondigen. Niet tevergeefs, zo blijkt. Paulus is vol lof over de geloofsgemeenschap van Tessalonica. Geloof en leven gaan er hand in hand. De Tessalonicenzen namen het evangelie aan als een woord van God en zo dat het in hen werktuigelijk wordt. God zij dank daarvoor.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 6 november: Brief aan de Romeinen 11, 29-36 en Lucas 14, 12-14 • Dinsdag 7 november: Brief aan de Romeinen 12, 5-16a en Lucas 14, 15-24 • Woensdag 8 november: Brief aan de Romeinen 13, 8-10 en Lucas 14, 25-33 • Donderdag 9 november: Ezechiël 47, 1-2.8-9.12 of Eerste Brief aan de Korintiërs 3, 9b-11.16-17 en Johannes 2, 13-22 • Vrijdag 10

november: Brief aan de Romeinen 15, 14-21 en Lucas 16, 1-8 • Zaterdag 11 november: Brief aan de Romeinen 16, 3-9.16.22-27 en Lucas 16, 9-15 • Zondag 12 november (Tweeëntwintigste zondag door het jaar) Wijsheid 6, 12-16 – Eerste Brief aan de Tessalonicenzen 4, 13-18 – Matteüs 25, 1-13.

EUCHARISTIE OP RADIO | 5 november, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de Sint-Katharinakerk in Hoogstraten.
EUCHARISTIE OP TV | 5 november, 10 uur, VRT één: vanuit het UZ Gent.